

UNIVERSITATEA "DUNĂREA DE JOS" DIN GALAȚI
Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie
Str. Domnească nr. 111
800201, GALAȚI, ROMÂNIA

Tel.: (+4) 0336 13 01 94; Fax: (+4) 0236 47 21 01
E-mail: secretar.ift@ugal.ro
Webpage: www.fift.ugal.ro

Tematica și bibliografia examenului de licență pentru programele de studii:
Istorie, Filosofie, Sociologie,
Teologie ortodoxă asistență socială, Teologie ortodoxă didactică:

➤ **Programul de studii *Istorie*:**

Tematica de specialitate:

1. Istoria veche a României;
2. Istoria antică;
3. Istoria medievală a românilor;
4. Istoria Evului Mediu universal;
5. Istoria modernă a românilor;
6. Istoria modernă universală;
7. Istoria contemporană a României;
8. Istoria contemporană universală;
9. Istoria integrării europene.

Bibliografie:

1. Bărbulescu, M. et al., *Istoria României*, București, 1998;
2. Berstein, Serge, Milza, P., *Istoria Europei*, vol. I-IV, Institutul European, Iași, 1998;
3. Carpentier Jean, Fr. Lebrun, (coord.), *Istoria Europei*, București, 1997;
4. Ciachir, Nicolae, *Istoria modernă universală*, vol. I (1642-1789) – vol. II (1789-1919), București, 1998;
5. Hitchins, Keith, *Români. 1774-1866*, București, 1996;
6. Idem, *România. 1866-1947*, București, 1996;
7. *Istoria Românilor*, Vol. I-VIII, București, 2001-2003;
8. Le Goff, Jaques, *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1970;
9. Manolescu, Radu, *Istoria medie universală*, București, 1980;
10. Mommsen, Theodor, *Istoria romană*, I-IV, București, 1987-1991;
11. Piatkowski, Adelina, *Istoria Greciei Antice*, București, 1993;
12. Platon, Gheorghe, *Istoria modernă a României*, București, 1985;
13. Scurtu, Ioan, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor în secolul XX*, 1918-1948, București, 1998;
14. Bărbulescu, Gh. I., *Noua Europa. Vol. I: Identitate și model european*, București, 2015;
15. Idem, *Procesul decizional în Uniunea Europeană*, București, 2008.

➤ **Programul de studii *Filosofie*:**

Tematica de specialitate:

1. Școli și curente de filosofie;
2. Sisteme filosofice reprezentative: Platon, Aristotel, Decartes, Bacon, Kant, Hegel, Heidegger;
3. Filosofie și spiritualitate românească în teorii semnificative: Conta, Rădulescu-Mortu, Blaga, Noica.
4. Concepte fundamentale ale ontologiei;
5. Concepte fundamentale ale gnoseologiei;
6. Concepte fundamentale ale teoriei deterministe;
7. Teorii ale culturii și civilizației;
8. Natura și semnificația valorilor;
9. Explicație, interpretare, înțelegere.

Bibliografie:

1. Aristotel, *Metafizica*, București, 2001;
2. Aristotel, *Politica*, București, 2001;
3. Bagdasar, N., *Istoria filosofiei românești*, în vol. *Scrieri*, București, 1988;
4. Bagdasar, Nicolae, *Din problemele culturii europene*, *Societatea română de Filosofie*, București, 1931;
5. Balca, N., *Istoria filosofiei antice*, București, 1982;
6. Blaga, Lucian, *Trilogia Culturii*, București, 1969;
7. Blaga, Lucian, *Trilogia valorilor. Artă și valoare*, în *Opere*, vol. 10, București, 1987, pp.499-624;
8. Druță, F., *Dialectică și hermeneutică*, București, 1990;
9. Eliade, Mircea, *Aspecte ale mitului*, București, 1978;
10. Eliade, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, București, 2011;
11. Eliade, Mircea, *Tratat de istoria religiilor*, București, 1995;
12. Hegel, G.W.F., *Fenomenologia spiritului*, București, 1995;
13. Heidegger, Martin, *Ființă și Timp*, Humanitas, 2003;
14. Hufnagel, E., *Introducere în hermeneutică*, Univers, București, 1981;
15. Ionescu, Nae, *Curs de metafizică*, București, 1991;
16. Ionescu, Nae, *Teoria cunoștinței*, București, 1996;
17. Kallós, Nicolae; A. Roth, *Axiologie și etică*, București, 1968;
18. Kant, Immanuel, *Critica rațiunii pure*, București, 2009;
19. Laertios, D., *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, București, 1997;
20. Petrovici, Ioan, *Introducere în metafizică*, Iași, 1992;
21. Russell, Bertrand, *Istoria filosofiei occidentale*, București, 2005;
22. Russell, Bertrand, *Problemele filosofiei*, București, 1995;
23. Schleiermacher F.D.E., *Hermeneutica*, Iași, 2001;
24. Schnadelbach, H.; Martens, E. (editori), *Filozofie. Curs de bază*, București, 1999;
25. Shawick W., *Hermeneutics*, Routledge, 2002;
26. Vianu, Teodor, *Introducere în teoria valorilor*, în *Opere*, vol. 8, București, 1979, pp.51-142;
27. Voicu, Victor, *Filosofie românească*, Galați, 1999.
28. Voicu, Victor, *Introducere în filosofie. Categori și principii*, Galați, 1998.

➤ **Programul de studii *Sociologie*:**

Tematica de specialitate:

1. Sociologia devianței: [Devianța și criminalitatea ca „probleme sociale”; Controlul, prevenirea și tratamentul anomiei sociale; Fenomene de marginalizare și auto-marginalizare socială];
2. Sociologia educației: [Dublul caracter sociologic al proceselor educative – educația ca proces de (re)producere în individ a „liantului” social și orice proces de educație este o formă socială; Politici educative cu funcție integratoare la nivelul statului național (învățământul general obligatoriu; școlăritatea ca etapă normală a ciclului vieții; „școlile de reeducare” a delicvenților;

integrarea/incluziunea emigranților); Școala ca pârgă a mobilității. Reușită școlară și reușită socială (diplomă și alocare a status-rolurilor)];

3. Sociologia familiei: [Tipuri de familie și mariaj, funcțiile familiei; Dinamica rolurilor în familie. Ciclul vieții familiale; Divorțialitate, recăsătorie și alternative non-maritale; Politici sociale de susținere a copilului și a familiei];

4. Sociologia organizațiilor: [Nașterea conceptului de organizație în înțeles social; Teorii ale organizațiilor; Tendințe actuale în sociologia organizațiilor];

5. Sociologie politică: [Puterea politică. Tipuri de dominație și legitimitate; Calitățile liderului politic; Mecanismele deciziei politice];

6. Sociologia religiilor: [Tradițiile sociologice și fenomenul religios (K. Marx, A. Toqueville, E. Durkheim, G. Simmel, M. Weber, J. Wach, M. Mauss, H. Hubert, R. Girard); Obiectul studiat de sociologia religiilor (fenomenul religios, sacrul, religia, religiozitatea, metoda); Definiția sociologică a religiei și funcțiile religiei în societatea contemporană];

7. Sociologia opiniei publice: [Liderii de opinie și fluxul informațional; Schimbarea opiniei publice; Manipularea opiniei publice prin mass-media; Opinie publică, fenomen social: definiție, paradigme, perspective de abordare; Natura și caracteristicile opiniei publice: tipurile de opinie publică; Opinie publică și opinie de masă. Mecanismele și elementele opiniei publice];

8. Sociologia urbană: [Urbanizarea – un fenomen social global; Strategii ale urbanizării și politici de distribuție a populației în teritoriu; Dinamica modului de viață urban];

9. Sociologia comunităților: [Evoluția conceptului de comunitate – apariția conceptului, definirea acestuia, raportul cu societatea, comunitate locală; Socializare și sociabilitate în comunitate – principalele forme de socializare; tipuri ale societății; grupul social; Protecția și asistența socială în comunitate];

10. Comunicare și marketing social: [Comunicare și teoria informației (procesul comunicării; ascultarea; funcțiile mesajului; incertitudine și informație; sens și informație; informație redundantă); Transmiterea informației (recepționarea mesajelor; feed-back-ul; disonanța cognitivă; comunicarea paradoxală); Tehnicile de „formare” în comunicare (conducerea întrunirilor; psihodrama; sociodrama; grupul de diagnostic; grupul de brainstorming)].

11. Psihologie socială: [Comportamentul prosocial – altruismul. Comportamentul antisocial – agresiv; Relații și procese interpersonale: atracția interpersonală, prietenia și singurătatea, dragostea și căsătoria; Influența socială: normalizarea, conformismul, obediența, influența majoritară și minoritară].

Bibliografie:

1. Abraham, Dorel, *Introducere în societatea urbană*, București, 1991;
2. Banciu, Dan, Sorin M. Rădulescu, Marin Voicu, *Introducere în sociologia devianței*, București, 1985; Stănciulescu, Elisabeta, *Teorii sociologice ale educației. Producerea sinelui și construcția sociologiei*, Iași, 1996;
3. Chelcea, Septiniu, *Sociologia opiniei publice*, București, 2000;
4. Cuciuc, Constantin, *Introducere în sociologia religiilor. I. Manifestarea socială a sacrului*, București, 1996;
5. Fiske, John, *Introducere în științele comunicării*, Iași, 2003;
6. Gavreliuc, Alin, *De la relațiile interpersonale la comunicarea socială*, Iași, 2006;
7. Ianoși, Ion, *Orașele și organizarea spațiului geografic*, București, 1987;
8. Iluț, Petru, *Sociologia și antropologia familiei*, Iași, 2005;
9. Ionescu, Ion I., *Analiza sociologică a puterii*, în *Analele Univ. „Al.I. Cuza”*, 1994;
10. Lafaye, Claudette, *Sociologia organizațiilor*, Iași, 1998;
11. Larson, Charles U., *Persuasiunea. Receptare și responsabilitate*, Iași, 2003;
12. Miroiu, A., *Învățământul românesc azi. Studiu de diagnostic*, Iași, 1998;
13. Mungiu-Pippidi, Alina, (coord.), *Doctrina politică. Concepte universale și realități românești*, Iași, 1998;
14. Neculau, Adrian (coord.), *Manual de psihologie socială*, Iași, 2004;
15. Pop, Luana Miruna, *Imagini instituționale ale tranziției*, Iași, 2003;
16. Pop, Luana Miruna, *Politici sociale. Elemente de teorie, analiză și evaluare a politicilor sociale*, București, 2005;

17. Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei. Familia românească în societatea contemporană*, Iași, 2009;
18. Rădulescu, Sorin, Dan Banciu, *Sociologia crimei și criminalității*, București, 1996;
19. Rotariu, T., Petre Iliuț, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Iași, 2006;
20. Scott, W.R., *Instituții și organizații*, Iași, 2003;
21. Stănciulescu, Elisabeta, *Sociologia educației familiale*, vol. 1 și 2, Iași, 1998;
22. Vlăsceanu, Lazăr (coord.), *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, vol. I și II, Iași, 2002;
23. Vlăsceanu, Mihaela, *Organizații și comportament organizațional*, Iași, 2003;
24. Wach, J., *Sociologia religiei*, Iași, 1997;
25. William, J.P., *Sociologia religiilor*, Iași, 2001;
26. Zamfir, C., L. Stoica (coord.), *O nouă provocare, dezvoltarea socială*, Iași, 2006;
27. Zani, A., A. Palmonari, *Manual de psihologia comunităților*, Iași, 2003;

➤ **Programul de studii Teologie:**

I. Dogmatica

1. Raportul dintre Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și Biserică.
2. Dogma Sfintei Treimi. Terminologia trinitară.
3. Întreita slujire a Mântuitorului Hristos.
4. Consecințele dogmatice ale unirii ipostatice.
5. Sfintele Taine ale Botezului, Euharistiei și Cununiei: întemeiere, argumente scripturistice și patristice, săvârșitor, promotori, condiții canonice și liturgice ale primirii.
6. Învățătura Bisericii Ortodoxe despre sfintele icoane.

Bibliografie:

1. -, *Învățătura de credință creștină ortodoxă (Catehism)*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., București, 2015;
2. Damaschinul, Sfânt Ioan, *Cele trei tratate contra iconoclaștilor*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., București, 1998;
3. Braniște, pr. prof. dr. Ene, *Liturgica generală*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, ediția a III-a, Galați, 2002, vol. II, p. 113-121;
4. Bria, pr. dr. Ioan., *Dicționar de teologie ortodoxă*, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1994;
5. Stăniloae, pr. prof. dr. Dumitru, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1992.
6. Stăniloae, pr. prof. dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol.I, II, III, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R, București, 2003;
7. Stăniloae, pr. prof. dr. Dumitru, *Considerații în legătură cu sfintele icoane*, în vol. "O teologie a icoanei", Ed. Anastasia, București, 2005, p. 49-67;
8. Todoran, pr. prof. dr. Isidor; Zăgrean, pr. prof. dr. Ioan, *Dogmatica Ortodoxă*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2005.

II. Istorie bisericească

1. Sinoadele Ecumenice: context istoric, desfășurare, hotărâri.
2. Începuturile vieții creștine pe teritoriul patriei noastre. Creștinismul la Dunărea de Jos, în primul mileniu creștin.
3. Întemeierea mitropoliilor din Țara Românească și Moldova.
4. Arta bisericească în Țările Române, în secolele XVI, XVII ȘI XVIII.
5. Biserica Ortodoxă Română în timpul păstoririi Patriarhului Justinian (1948-1977).

Bibliografie:

1. Păcurariu, pr. prof. dr. Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, 3 volume, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R, București, ediția a II-a, 1994;
2. Pârvu, pr. Constantin, *Patriarhul Justinian. Mărturii, fapte și adevăr*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R, București, 2005;
3. Popescu, prof. dr. Emilian, *Originile apostolice ale creștinismului românesc*, în „*Priveghind și lucrând pentru mântuire*”, volum editat la aniversarea a 10 ani de arhipăstorire a Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei (1 iulie 1990 – 1 iulie 2000), Editura Trinitas, Iași, 2000;
4. Rămureanu, pr. prof. dr. Ioan I., *Istoria Bisericească Universală*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R, București, 2004;
5. Tudosă, pr. dr. Constantin, *Patriarhul Justinian Marina (1948-1977)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2016.

III. Liturgică

1. Sfânta Liturghie – centrul cultului creștin (generalități): întemeiere, timpul și locul săvârșirii celor trei liturghii ortodoxe, săvârșitor. Imne din rânduiala Sfintei Liturghii.
2. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur: structura, rânduiala și semnificația teologico-liturgică și mistagogică a principalelor momente.
3. Cele șapte Laude din Biserica Ortodoxă (generalități): enumerare, timpul săvârșirii în cadrul zilei liturgice, cărți de cult folosite.
4. Vecernia și Utrenia: rânduiala și semnificațiile teologice și liturgice ale momentelor principale.

Bibliografie:

1. -, *Liturghier*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2012;
2. Sfântul Sava cel Sfințit, *Tipicul cel Mare (Tipicon)*, Editura Mitropoliei Basarabiei, Chișinău, 2007;
3. Sfântul Simeon al Tesalonicului, *Tratat asupra tuturor dogmelor credinței noastre ortodoxe*, 2 volume, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2002;
4. Braniște, pr. prof. dr. Ene, *Liturgica specială*, Editura Lumea Credinței, București, 2005;
5. Braniște, pr. prof. dr. Ene, *Liturgica generală*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, ediția a III-a, Galați, 2002, 2 volume;
6. Stăniloae, pr. prof. dr. Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004.

IV. Teologie - asistență socială

1. Teme sociale în opera teologică și liturgică a Sfinților Trei Mari Dascăli ai lumii și Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur – modele pentru lucrarea misionar – filantropică dn Biserică.
2. Așezăminte social-filantropice în Biserica Ortodoxă Română: trecut și actualitate.
3. Lucrarea socială și opera filantropică în Arhiepiscopia Dunării de Jos, în actualitate.
4. Influența serviciilor sociale în dezvoltarea tinerilor cu dizabilități. Rolul serviciilor sociale în integrarea comunitară a tinerilor cu dizabilități.
5. Integrarea socio-educțională pentru tinerii din diverse etnii, din mediul rural

Bibliografie:

1. ***, *Biserică. Misiune. Slujire*, vol. 1 - 17, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2000-2017;
2. ***, *Teologie și educație la Dunărea de Jos*, vol. 1-13, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2001-2015;
3. ***, *Ajută-ți aproapele! Credință, Liturghie, Filantropie în Arhiepiscopia Dunării de Jos*, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2011;
4. ***, *Liturghie și filantropie în Arhiepiscopia Dunării de Jos*, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2016;
5. Coman, pr. prof. dr. Ioan G., *Frumusețile iubirii de oameni în spiritualitatea patristică*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1984.
6. Constantelos, Demetrios J., *Filantropia bizantină și asistența socială*, Editura Doxologia, București, 2014.
7. Crăciun, Episcop dr. Casian, *Candelele credinței*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2005;
8. Crăciun, Episcop dr. Casian, *Întru Lumina Ta!*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2007;
9. Crăciun, Arhiepiscop dr. Casian, *La lumina opaițului*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2016, 2 volume;
10. Dumitrana M., *Copilul instituționalizat*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.
11. Gheorghe, M., *Religie și schimbare socială în România*, Editura Fundației Axis, București, 2004;
12. Ică, diac. prof. dr. Ioan jr, *Biserică, societate, gândire în Răsărit, în Occident și în Europa de azi*, în volumul „Gândirea socială a Bisericii”, Editura Deisis, Sibiu, 2002, pp. 17-54;
13. Iluț, Petru, *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2005.
14. Miftode, prof. univ. dr. Vasile, *Fundamente ale asistenței sociale*, Editura Eminescu, Iași, 1999.
15. Niculcea, A., *Elemente pentru o doctrină socială a Bisericii*, în rev. „Ortodoxia”, LVII (2006), nr. 3-4, pp. 66-87;
16. Răducă, pr. prof. dr. Vasile, *Misiunea Bisericii Ortodoxe astăzi – provocări, dileme, sugestii*, în rev. „Ortodoxia”, LVI (2005), nr. 1-2, pp. 11-20.
17. Roth, Szamoskozi Maria, *Protecția copilului: dileme, concepții și metode*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999.
18. Soare, pr. lect. dr. Ovidiu, *Biserica și comunitățile umane*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2008.
19. Șchiopu U., Verza E., *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.
20. Șchiopu U.. (coord.), *Dicționar de psihologie*, Editura Babei, București, 1997.
21. Șchiopu U., Verza, E. *Adolescență, personalitate și limbaj*, Editura Albatros. București, 1989.
22. Valica, M., *Teologie socială*, Editura Christiana, București, 2007.
23. Vicovan, pr. prof. dr. Ion, *„Dați-le voi să mănânce!” Filantropia creștină – istorie și spiritualitate*, Editura Trinitas, Iași, 2001.